

הוקמה שדולת "עם, דת ומדינה" בכנסת בראשות חה"כ עליזה לביא וחה"כ אלעזר שטרן.

מאת חה"כ ד"ר עליזה לביא

הרב אברהם יצחק הכהן קוק - ההוגה והמייסד של הרבנות הראשית לישראל ומי שהיה הראשון לעמוד בראשה, היטיב להגדיר את תפקיד הרבנות ותחומי אחריותה: "הרבנות צריכה לעמוד על מרום הפסגה של תחיית האומה ולהיות עמלה עם הציבור בכל פינות החיים של הבניין והיצירה הלאומית, הרבנות זה הכח החשוב אשר יצר תמיד את דעת הקהל בישראל, זה הכח הנעלה שהחזיק את נשמת האומה ועורר אותה לחיים שלמים ומתוקנים. הרבנות תשפיע ע"י השתדלות מתמדת לקרב את הלבבות ולהכניס רוח של שלום בין כל הסיעות והמפלגות ולחיזוק התורה וכבודה על אדמת הקודש ובכל העולם כולו".

גם הרב הרצוג, הרב הראשי האשכנזי הראשון, לאחר קום המדינה אמר דברים דומים: הוא ראה את הרבנות הראשית במדינת ישראל כאתחלתא דגאולה, כשותפה נאמנה לחזון ולמעש של שיבת-ציון לקראת הקמת המדינה; וכחסד ד' לעמו.

לצערנו, בשנים האחרונות התפיסה הזו נחלשת. ברבנות הראשית מקדשים החמרה וקיצוניות. להחמרה זו יש השלכות חמורות, ובראשן אובדן האמון של הציבור במוסד הרבנות הראשית. יותר ויותר בוחרים שלא להינשא דרך הממסד הרבני, יותר ויותר בוחרים שלא להתגייר דרך הרבנות, או לצרוך מוצרים בהשגחת הרבנות. הרבנות מאבדת מהרלוונטיות שלה בגלל דרך הקיצון אליה היא פנתה, בגלל ההתרחקות שלה מהממלכתיות.

בדברים אלו פתחתי את כנס השקת השדולה, שהתקיים השבוע בכנסת בהשתתפות פעילה של ארגונים שחרטו על דגלם להמשיך ולהוביל גם כשנדמה שהאדישות פשתה בכל: נאמני תורה ועבודה, המכון הישראלי לדמוקרטיה, מכון עתים ועוד.

הרב שלמה ריסקין דיבר על כוחה המופרז של הרבנות: "הממשלה הנוכחית נותנת לרבנים הראשיים יותר כח ממה שצריך להיות להם. לפני כ-13 שנים כל רב עיר היה יכול לבנות בית דין לגיור. רבנות ראשית שצרה בפרשנותה עד כדי סיכון החברה הישראלית, זה מצב בלתי אפשרי". הרב דוד סתיו הזכיר ש"הגיע הזמן להפריט מבפנים את הרבנות. שלא הכל צריך לעבור דרך חקיקה. זוגות צריכים להחליט לאן ללכת. הרבנות לא יכולה להתנהל כמונופול בתחום שירותי הדת. יש צורך ליצר תחרות פנימית בתוך המערכות של הנישואין, הגיור, הכשרות שתיטיב עם הציבור בכללותו".

המשתתפים כולם קראו להחזרת שירותי הדת לציבור, לחיבור בין הציבור הישראלי לרבנים, בין החברה הישראלי למסורת בין העם בישראל - המורכב מחילונים, חובשי כיפות וחובשי שטריימלים לבין מנהיגי הרחניים.

מטרתנו בשדולה היא למצוא פתרונות לרוב הדומם במציאות שנוצרה בישראל 2015. בתוך מצב שבו הממשלה, בשיתוף פעולה עם הרבנות, חוסמת את הדרך לקדם פתרונות ראויים, שגם יחזירו את הרבנות למקומה הטבעי והרצוי בעם ישראל. הממשלה הנוכחית מנסה להעביר חוקים הפוגעים בציבור מכבדי הכשרות, חוקים שמחזקים את מעמדה של הרבנות כמונופול בתחום שירותי הדת, חוקים הפוגעים בציבור המתגיירים, בציבור המתחננים ובעצם בציבור כולו.

ההידרדרות באמון הציבור חייבת להדליק אור אדום והיא מחייבת שינוי. הרוב הדומם חייב לקחת אחריות על חייו, על שרותי הדת ועל מעורבותו בהם. לאחרונה, החלו לפעול ארגונים פרטיים המנסים, ואף מצליחים, לייצר אלטרנטיבות הלכתיות וביניהן: רשת הגיור "גיור כהלכה", ארגון "השגחה

פרטית" ועוד. אחת ממטרותיה המרכזיות של השדולה היא ללמוד על היוזמות הפרטיות של שירותי דת, ולפעול יחד להחזיר את היהדות לישראלים.

אנחנו בשדולה מתחייבים לפעול להחזרת היהדות הביתה, לחברה הישראלית. הגיע הזמן להחזיר לציבור את שירותי הדת.

*אני משתתפת בצערו של חברי, חה"כ אלעזר שטרן, שנאלץ להיעדר מכנס ההשקה של השדולה בשל מצבה של אמו שנפטרה השבוע. ת.נ.צ.ב.ה